

ISKM29 Blok expertů
Literární rešerše

Dan Tržil: Co to jsou podcasty a jak se stát předním českým tvůrcem

Autor: Bc. Vendula Pavková
UČO: 470288
Typ studia: prezenční
Ročník: 2. ročník
Počet znaků: 9 000

Brno, odevzdáno dne: 10. 3. 2022

TRŽIL, Dan. *Co to jsou podcasty a jak se stát předním českým tvůrcem* [přednáška]. Brno: Katedra informačních studií a knihovnictví – Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 3. březen 2022.

Hostem této přednášky byl Dan Tržil – český expert přes podcasty, kterého můžeme znát např. z podcastu *Proti proudu*¹, ve kterém vede rozhovor s inspirativními osobnostmi, které nějakým způsobem boří stereotypy. Dále také z podcastu *Na vlně podnikání*², kde obdobně pomocí rozhovorů s úspěšnými lidmi zkoumá podnikatelské know-how. Vybrané zdroje obsažené v literární rešerši se vztahují k tématu podcastu nejprve obecně a následně ve spojení s tématy, které by měla být blízké studentům Informačních studií a knihovnictví. Dále jsou v rešerši zařazeny také zdroje, které se věnují true crime podcastům, kterým byla v přednášce letmo věnována pozornost, zároveň jsou mi blízké, vzhledem k tomu, že jsem jejich aktivní posluchačkou.

Obecně a oborově na téma podcastů

1. PRINCE, Barbara F. Podcasts: The Potential and Possibilities. In: *Teaching Sociology*. 2020, **48**(4), s. 269-271. ISSN 0092-055X. Dostupné z: doi:10.1177/0092055X20959837

Jak už napovídá název článku, věnuje se především potenciálu a možnostem podcastu ve vzdělávání a výuce. Autorka na úvod představuje vznik podcastu, který založil Adam Curry a Dave Winer, dále se věnuje jeho definici a významu ve vzdělávání. Následně přechází ke konkrétním hodnotícím bodům, které činí podcasty jedinečnými. Mezi tyto přednosti dle autorky patří přístupnost podcastů, nejnovější zprávy v podcastech a možnost přizpůsobení podcastů výuce.

2. SAHOTA, Ruchi K. The Rise of Podcasts. In: *Journal of the California Dental Association* [online]. 2022, **50**(2), s. 75-76 [cit. 2022-03-03]. ISSN 10432256. Dostupné z: <<https://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=ip&custid=s8431878&lang=cs&profile=eds&direct=true&db=ddh&AN=155085269>>.

Méně formální, avšak recenzovaný článek, se věnuje vzestupu podcastů, ať už v očích samotné autorky či u posluchačů všeobecně. Autorka nejprve poukazuje na to, jaké to bylo vyrůstat v rodině indických přistěhovalců a postupně se ve svém výkladu posouvá k tomu, jak objevila kouzlo podcastů – v rámci covidové pandemie. Jelikož se jedná o článek vlastní oboru zubního lékařství, věnuje se autorka podrobněji benefitům podcastů na tomto poli. Nutno říct, že text provází řada důležitých otázek a úvah, které vedou k zamyšlení nad významem podcastů.

3. CHAN-OLMSTED, Sylvia a Rang WANG. Understanding podcast users: Consumption motives and behaviors. In: *New Media* [online]. 2022, **24**(3), s. 684-704 [cit. 2022-03-03]. ISSN 14614448. Dostupné z:

---

¹ *Podcast Proti Proudu – Inspirativní rozhovory s českými osobnostmi* [online]. [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://protiproudu.net/>

² *Úvod – Na vlně podnikání* [online]. [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://navlnepodnikani.cz/>

<<https://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=ip&custid=s8431878&lang=cs&profile=eds&direct=true&db=sih&AN=155344921>>.

Cílem této studie je prozkoumat konzumní motivy a chování posluchačů podcastů. Studie probíhala na národní úrovni (ve Spojených státech) za pomoci online dotazníku. Vzorek hlavního testu čítal 2000 respondentů, přičemž jeho většinu s 51,9 % tvořili muži, co se vzdělání týče, většinu s 37% převahou tvořili respondenti s bakalářským či vyšším dosaženým vzděláním. Studie prokázala, že nejčastějšími motivy pro poslouchání podcastů jsou – pobavení, informace a zvuková forma platformy.

4. CASARES, D. Robert a Erin E. BINKLEY. Podcasts as an Evolution of Bibliotherapy. In: *Journal of Mental Health Counseling*. 2021, **43**(1), s. 19-39. ISSN 1040-2861. Dostupné z: <<http://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,uid&db=a9h&AN=148222320&lang=cs&site=eds-live&scope=site>>.

Text je zaměřen na možné využití podcastů v rámci biblioterapie. Poukazuje na silné stránky této platformy, které lze v biblioterapii aplikovat – podcasty obsahují širokou variaci témat, které se mohou dotýkat např. různých traumat, které mohou být v rámci biblioterapie přínosné jak pro klienta tak pro poradce samotného.

5. MURRAY, Sarah. Podcasting in the Learning Commons. In: *Canadian School Libraries Journal* [online]. 2020, **4**(1), s. 1-4 [cit. 2022-03-03]. ISSN 25607227. Dostupné z: <<https://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=ip&custid=s8431878&lang=cs&profile=eds&direct=true&db=lls&AN=142284243>>.

Autorka se v článku věnuje využití podcastu v rámci učení. Na přínos podcastů se Sarah Murray ptá několika kanadských středoškolských studentů. Často se v článku skloňuje slovo gramotnost – podcasty mohou vést k rozvoji hned několika gramotností, a to např. kritického myšlení, vyprávění, využití digitálních nástrojů. Podcasty také zlepšují rétorické a poslechové schopnosti studentů.

6. NELSON, Robert J. Podcasting services in academic libraries: A case study. In: *College & Undergraduate Libraries*. 2020, **27**(2-4), s. 117-132. ISSN 1069-1316. Dostupné z: <<https://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=ip&custid=s8431878&lang=cs&profile=eds&direct=true&db=lls&AN=153456357>>.

Případová studie je věnována podcastům jakožto službě v akademických knihovnách. Konkrétně se věnuje akademické knihovně Utažské univerzity, která disponuje vlastním nahrávacím studiem. Nejprve studio využívali pro své účely pouze vyučující, ale postupem času se do jeho využívání a tvorbu podcastů zapojili taktéž studenti či zaměstnanci knihovny. Nahrávací studio je považováno za důležitou moderní službu, kterou tato knihovna nabízí.

K tématu true crime podcastů

7. BOLING, Kelli S. True crime podcasting: Journalism, justice or entertainment?. In: *Radio Journal: International Studies in Broadcast* [online]. 2019, **17**(2), s. 161-178 [cit. 2022-03-03]. ISSN 14764504. Dostupné z: <<http://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip,cookie,uid&db=sih&AN=139073257&lang=cs&site=eds-live&scope=site>>.

Studie si klade za cíl prozkoumat vliv podcastů s tematikou opravdových zločinů na veřejné mínění, true crime žánr jako takový a dále vliv na trestní soudnictví. Výzkum byl veden pomocí kvalitativních rozhovorů se čtyřmi tvůrci true crime podcastů, a to jak osobně, tak také telefonicky. V každém z rozhovorů se vyskytuje téma vzdělávání, konkrétně považují všichni z tvůrců za důležité vzdělávat veřejnost o trestním soudnictví. Dále se shodli na tom, že nemají v žádném případě v úmyslu manipulovat s publikem – na své pořady se dlouze připravují a snaží se své publikum fakticky informovat.

8. BOLING, Kelli S. a Kevin HULL. Undisclosed Information—Serial Is My Favorite Murder: Examining Motivations in the True Crime Podcast Audience. In: *Journal of Radio* [online]. 2018, **25**(1), s. 92-108 [cit. 2022-03-03]. ISSN 19376529. Dostupné z: doi:10.1080/19376529.2017.1370714

Jedná se o studii, která je zaměřena na publikum true crime podcastů. Výzkum byl proveden pomocí online dotazníku, přičemž vzorek čítal 308 respondentů. Z výzkumu vyplývá, že nejčastějšími posluchači tohoto žánru jsou se 73% převahou ženy. Dále tvoří obec posluchačů například respondenti s vysokým vzděláním, a to v 66 %, ve věkovém rozmezí od 18 do 34 let v 62% většině. Výzkum se dále zaměřuje na stěžejní podněty, které respondenty vedou k poslechu tohoto druhu podcastů. Z výsledků lze vyvodit, že dominují tři faktory – pobavení, pohodlí a nuda.

9. MCMURTRY, Lg a Aj FOWLER. Penny dreadfuls were the true crime podcasts of their time. In: *The Conversation* [online]. 2020 [cit. 2022-03-03]. ISSN 2201-5639. Dostupné z: <<https://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=ip&custid=s8431878&lang=cs&profile=eds&direct=true&db=edsbas&AN=edsbas.9AF0AB0E>>.

Text pojednává o tzv. *penny dreadfuls*, tedy o knihách, které byly populární ve viktoriánské Anglii. Tyto knihy byly levné a pojednávaly většinou o zločinech či násilí. V článku jsou tyto knihy shledány předchůdci true crime podcastů. Nejprve je rozebráno pozadí těchto knih – kdy vznikaly a za jakých podmínek, následně je v textu zaostřeno na paralely *penny dreadfuls* a soudobých podcastů. Podobnosti lze nalézt v jejich provedení – vychází sériově, jsou krátké. Odlišnosti pak můžeme spatřovat ve vlivu,

který měly *penny dreadfuls* na své publikum (vedly k násilí a skutečným trestným činům) a vlivu, které mají na své publikum podcasty (snaží se probouzet povědomí o trestním soudnictví).

10. PÂQUET, Lili. Seeking Justice Elsewhere: Informal and formal justice in the true crime podcasts *Trace* and *The Teacher's Pet*. In: *Crime, Media, Culture* [online]. 2021, **17**(3), s. 421-437 [cit. 2022-03-03]. ISSN 17416590. Dostupné z: <<https://ezproxy.muni.cz/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?authtype=ip&custid=s8431878&lang=cs&profile=eds&direct=true&db=edb&AN=153180419>>.

Autorka článku poukazuje na podcasty jako na možnou alternativu pro dosažení spravedlnosti vzhledem ke spáchaným zločinům na ženách. Konkrétně se zaměřuje na dva podcasty, kterými jsou *Trace* a *The Teacher's Pet*. Oba podcasty se věnují dvěma odlišným zločinům, které byly spáchány – odvysílání obou pořadů mělo v důsledku vliv na přezkoumání těchto trestných činů.

Použité zdroje

1. *Podcast Proti Proudě – Inspirativní rozhovory s českými osobnostmi* [online]. [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://protiproudu.net/>>.
2. *Úvod – Na vlně podnikání* [online]. [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <<https://navlnepodnikani.cz/>>.